

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.245.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr K10INT2550 Pani Poseł Iwony Hartwich z 24 kwietnia 2024 r. w sprawie przywrócenia możliwości pobierania świadczenia pielęgnacyjnego dla opiekunów dorosłych osób z niepełnosprawnościami, poniżej przedstawiam stosowne informacje.

W świetle rozwiązań wprowadzonych ustawą z 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym, osoby z niepełnosprawnościami, które ukończyły 18 rok życia mogą, od 1 stycznia 2024 r., ubiegać się w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) o nowe świadczenie wspierające, kierowane bezpośrednio do nich. Rozwiązanie to ma na celu upodmiotowienie osób z niepełnosprawnościami, tak aby osiągnąwszy dorosłość mogły decydować o sposobie wykorzystania otrzymywanego wsparcia. Środki te mogą – jeśli taka jest wola osób je otrzymujących - zostać przeznaczone na pokrycie kosztów związanych z opieką sprawowaną przez ich opiekunów, którymi mogą być również rodzice czy rodzeństwo. Ustawa o świadczeniu wspierającym nie odbiera zatem rodzeństwu możliwości sprawowania opieki nad niepełnosprawnym bratem lub siostrą.

Zgodnie z ustawą świadczenie wspierające przysługuje bez względu na dochody osiągane przez osobę z niepełnosprawnościami lub członków jej rodziny, jest wolne od egzekucji komorniczej i niezależne od innych form wsparcia otrzymywanych przez nią i jej opiekunów.

Dodatkowo ustawa o świadczeniu wspierającym przewiduje, że za opiekuna, który ze względu na konieczność udzielania wsparcia osobie uprawnionej do świadczenia nie pracuje zarobkowo, i który wspólnie z nią prowadzi gospodarstwo domowe - a którym może być brat lub siostra osoby uprawnionej do pobierania świadczenia wspierającego – ZUS, za okres sprawowania opieki, opłaca składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego na zasadach określonych w ustawie z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Aby zyskać prawo do pobierania świadczenia wspierającego, osoba z niepełnosprawnością musi najpierw uzyskać w wojewódzkim zespole do spraw orzekania o niepełnosprawności decyzję ustalającą odpowiedni poziom potrzeby wsparcia, wydawaną w ramach zmodyfikowanego systemu orzecznictwa o niepełnosprawności (określanej na poziomie od 70 pkt do 100 punktów w skali).

Wnioski o ww. decyzje można składać w wojewódzkim zespole do spraw orzekania o niepełnosprawności, począwszy od 1 stycznia 2024 r.

Jednocześnie ustawa o świadczeniu wspierającym przewiduje pełną i szeroką ochronę praw opiekunów osób z niepełnosprawnościami, którzy nabyli lub nabędą prawo do świadczeń opiekuńczych, w tym prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. na zasadach obowiązujących do 31 grudnia 2023 r. Prawo do pobierania świadczenia pielęgnacyjnego na zasadach dotychczasowych zostało uregulowane w przepisach przejściowych art. 63 ust. 1-3 ustawy o świadczeniu wspierającym.

Zgodnie z przepisami przejściowymi osoby, które przed dniem wejścia w życie ustawy o świadczeniu wspierającym lub już po nim nabyły lub nabędą prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na zasadach obowiązujących do 31 grudnia 2023 r. i za okres co najmniej do 31 grudnia 2023 r., zachowują prawo do tego świadczenia na zasadzie ochrony praw nabytych na obowiązujących do 31 grudnia 2023 r., dotychczasowych zasadach przewidzianych w ustawie o świadczeniach rodzinnych – jednak nie dłużej niż do końca okresu, na który prawo zostało przyznane z uwzględnieniem ust. 3.

Ww. osoby zachowują prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., również w przypadku, gdy osobie, nad którą sprawują opiekę, zostało wydane nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie o niepełnosprawności. Warunkiem zachowania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w takim wypadku jest złożenie wniosku o nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin ważności dotychczasowego orzeczenia, a następnie złożenie wniosku o świadczenie pielęgnacyjne w terminie 3 miesięcy, licząc od wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności (art. 63 ust. 3 ustawy).

W świetle zmian wprowadzonych ustawą o świadczeniu wspierającym nie ma możliwości, aby od 1 stycznia 2024 r. opiekun, który nie korzysta z tzw. ochrony praw nabytych, uzyskał prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na zasadach obowiązujących do 31 grudnia 2023 r. W takiej sytuacji, od 1 stycznia 2024 r., dedykowanym świadczeniem jest świadczenie wspierające, kierowane do osób z niepełnosprawnościami, które ukończyły 18 rok życia.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Aleksandra Gajewska

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/